

Proiect PN-II-RU-TE-2011-3-0143

Sociological imagination and disciplinary orientation in applied social research. An inquiry into present-day market research in Romania

(Imaginație sociologică și orientare disciplinară în cercetarea socială aplicată. O investigație în cercetarea de piață din România)

Anul 2012

Raport științific

Cuprins

Rezumat	2
Organizarea cercetării	2
Activități și rezultate ale cercetării	2
Investigații teoretice	3
Investigații empirice	3
Publicații științifice	4
Comunicare științifică	4
Comunicare și diseminare în sfera publică	5
Anexă	6

Rezumat

Proiectul a demarat în luna octombrie 2011. După o scurtă etapă de organizare a echipei și structurare a direcțiilor de cercetare, în perioada oct.-dec.2011, echipa de proiect a trecut la aprofundarea temei propuse: imaginația sociologică în cercetarea de piață și, mai general, în cercetarea socială aplicată.

Principalele activități desfășurate în anul 2012 includ:

- [1] Activități de **organizare** a activității, administrative și de raportare;
- [2] **Investigații teoretice**: orientarea teoretică în direcția „imaginației sociologice interacționale”, prin întâlniri de lectură pe marginea unor texte teoretice relevante;
- [3] **Investigații empirice**: realizarea unui prim set de **interviuri**; actualizarea ghidului de interviu;
- [4] **Publicații științifice**: lucrări publicate precum și lucrări trimise în vederea publicării;
- [5] **Comunicare științifică**:
 - a. **Participarea la evenimente științifice**:
 - i. Conferința Societății Sociologilor din România (31 mai – 3 iunie 2011),
 - ii. Curiosity and Serendipity – a conference on qualitative methods in the social sciences – ESA Research Network 20 Midterm Conference, 20-21 September 2012, Lund, Sweden
 - b. Elaborarea unor **Call for Papers** în colaborare cu revista *Compasso – Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology*;
- [6] **Comunicare și diseminare** în sfera publică:
 - a. Actualizarea site-ului;
 - b. Realizarea unor **ateliere tematice**, în cadrul Școlii doctorale de sociologie a Universității din București (octombrie – noiembrie 2011);

Organizarea cercetării

În anul 2012 echipa și-a continuat activitatea, prin întâlniri periodice și activități individuale de cercetare, inclusiv activități de teren.

Pe perioada acestui an echipa a inclus și cercetători cu participare voluntară:

- Roxana Bratu, doctorandă în sociologie, Universitatea din București
- Monica Costache, doctorandă în sociologie, Universitatea din București
- Alina Petra Marinescu, masterandă în sociologie, Universitatea din București
- Maria Miruna Rădan Gorska, doctorandă în sociologie, University of Kent

Activități și rezultate ale cercetării

Principalele activități desfășurate precum și rezultatele obținute până în prezent sunt rezumate în tabelul din Anexa 1, în continuarea activităților realizate în 2011.

Toate activitățile prevăzute au fost realizate, cu performanțe superioare așteptărilor.

Investigații teoretice

Pe parcursul anului 2012 am explorat conceptul de „imaginație sociologică” dintr-o **perspectivă interacțională**, citind și discutând, în întâlniri periodice, literatură din tradiții teoretice care explorează rolul constitutiv al limbajului (prin conversații, dialoguri) în construirea socială a realității. Printre autorii citați și discutați se numără:

- Teoreticieni din zona etnometodologiei (EM) și a curentului înrudit de analiză a conversației (CA): Harold Garfinkel, Harvey Sacks, John Heritage, Rod Watson, Jeff Coulter, Graham Button; precursori ai etnometodologiei: Dorothy E. Smith
- Teoreticieni din zona psihologiei discursive (DP), analizând rolul pe care constructele psihice îl au în interacțiunile verbale: Jonathan Potter, Derek Edwards, Margaret Wetherell, Alexa Hepburn, Elizabeth Stokoe, Susan Speer
- Autori din zona metodologiei calitative, privind înțelegerea și interpretarea interviurilor sociologice: David Silverman, Stephen Hester & David Francis, Aaron Cicourel.

Ca urmare a acestor discuții, am formulat mai detaliat, utilizând conceptele teoretice din această tradiție intelectuală, **întrebările cercetării**:

- Cum este constituită cercetarea de piață ca interacțiune structurată organizațional și disciplinar?
- Care sunt principalele arii de interacțiune care contribuie la construcția socială a cunoașterii consumatorilor în cadrul cercetării de piață? De exemplu, cum sunt articulate, în cadrul organizațiilor:
 - o Interacțiunile dintre consumatori / participanți la consum
 - o Interacțiunile consumatori – cercetători
 - o Interacțiunile dintre cercetători, precum și dintre cercetători și alți membri ai echipei de cercetare
 - o Interacțiunile dintre echipa de cercetare, alte departamente din organizație, precum și clienții interni și externi ai organizației
 - o Interacțiunile inter-organizaționale, în asociații profesionale etc.
- Ce rol au tehnologiile și alte artefacte în generarea interacțională a cunoașterii în cercetarea de piață?
- Cum participă cercetarea de piață în procesul de creație (advertising)? În ce interacțiuni apar și sunt relevante diferite aspecte ale cercetării de piață (documente cu rezultate numerice, grafice, rezultate ale cercetărilor calitative, cercetători și alți participanți la cercetare, invocarea procesului de cercetare etc)?

De asemenea, procesul de investigație teoretică a condus la realizarea **publicațiilor** menționate mai jos, care aplică perspective teoretice interacționale pentru înțelegerea unor situații sociale diverse.

Investigații empirice

În anul 2012 am realizat interviuri cu 10 profesioniști din cercetarea de piață, din următoarele organizații:

- GfK România (București și Iași)
- Mercury Research
- Orange
- Unlock Market Research

Activitatea de realizare a interviurilor este în desfășurare, precum și activitatea de transcriere și interpretare a interviurilor. Până în prezent am transcris interviuri cu 3 respondenți (aproximativ 6 ore de interviu).

Publicații științifice

Echipa de cercetare și colaboratorii voluntari au realizat o serie de publicații, aflate în diferite stadii ale publicării:

- Articole publicate în publicații indexate BDI:

* Cosmin Toth, „Rationality and irrationality in human behaviour”, în curs de apariție în Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 1/2013

* Monica Costache, 2012, „Fat, fire and fluids: a research note on the objects in the everyday life of a beauty salon”, in Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 1/2012

* Alina Petra Marinescu, Review essay – „When stuff gets covered in fluff in order to build up a paradoxical existence”, in Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 1/2012

* Alina Petra Marinescu, Review essay – „Saleem Sinai – Number one of the 1001 Midnight’s Children”, în curs de apariție în Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 2/2012

- Cărți:

* Cosima Rughiniș, 2012, Măsurarea sociologică. Teorii și practici ale cuantificării. Iași: Polirom.

Comunicare științifică

În cursul anului 2012 am prezentat lucrări la următoarele conferințe:

Conferință	Prezentări
„Discourse – Conversation – Communication”, Loughborough University ¹ , martie 2012	[1] Humă, Bogdana, Rughiniș, Cosima, „A discursive approach to impression formation”
Conferința internațională a Societății Sociologilor din România, „Beyond Globalization?”, 31 mai – 3 iunie 2012 ² , București	[2] Humă, Bogdana, Rughiniș, Cosima, „Second chances for first impressions” [3] Toth, Cosmin, „Teorii și practici profesionale în discursul consilierilor școlari” [4] Deliu, Alexandra, „Happiness as a discursive practice” [5] Costache, Monica, „Science and skin” [6] Bratu, Roxana, „Lay theories on happiness” [7] Matei, Ștefania, „Peasant objects as indexical presence of Romanian legacy in a changing world”
Curiosity and Serendipity – a conference on qualitative	[1] Rughiniș, Cosima; Humă, Bogdana, „Making sense and rhetorical use of agency in social research debates”

¹ Rezumatele sunt disponibile la URL <http://homepages.lboro.ac.uk/~ssca1/DCconf2012/DCCAbstracts.pdf>

² Programul conferinței este disponibil la URL <http://www.beyondglobalization.ro/conference-programme>

Conferință	Prezentări
methods in the social sciences. ESA Research Network 20 Midterm Conference, 20-21 septembrie 2012, Lund, Sweden ³	[2] Humă, Bogdana; Rughiniș, Cosima (Distributed paper) „Theorizing interview conversations: what’s at stake?” [3] Matei, Ștefania, „Narratives of virtue. Rhetorical accounts of knowing historical memorable figures”

De asemenea, în cadrul proiectului am redactat apeluri pentru publicații în colaborare cu revista Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology:

- Apelul pentru numărul 2 / 2012, „Ways of understanding, misunderstanding and not understanding people”;⁴
- Apelul pentru numărul 2 / 2013, pe tema „Vocabularies of motive”, actualmente în curs de finalizare⁵.

Comunicare și diseminare în sfera publică

Activitățile de comunicare în sfera publică au inclus:

- Actualizarea site-ului proiectului <http://igel.ro>
- Organizarea a două ateliere tematice în cadrul Școlii doctorale de sociologie, Universitatea din București:
 - o “Întrebări și răspunsuri în cercetarea sociologică”, 22.10.2012
 - o “Măsurarea sociologică”, 29.10.2012

³ Rezumatele sunt disponibile la URL:

<http://www.esamidterm2012.se/wp-content/uploads/2012/10/Abstracts-ESA-RN-20-Midterm-2012.pdf>

⁴ Apelul este disponibil la URL <http://compaso.eu/2012/07/13/cfp-understanding-people/>

⁵ Versiunea preliminară a apelului este disponibilă aici:

https://dl.dropbox.com/u/3222251/Temp/Compaso_CfP_Motives_v1.pdf

Anexă

Tabelul 1. Activități și rezultate ale cercetării, 2011

Activitate	Perioadă (M1-36)	Rezultate 2011	Rezultate 2012
Analiza literaturii de specialitate	1-36	Draft al unui articol privind raționalitatea acțiunii profesionale – valorificând și un studiu de caz realizat anterior privind consilierii școlari Traducerea în limba română a unui articol important din literatura de specialitate	Explorarea unor curente teoretice de analiză orientate discursiv: <ul style="list-style-type: none"> - Psihologia discursivă - Analiza conversației - Rhetoric of inquiry Finalizarea articolului privind perspective asupra raționalității în analiza acțiunii profesionale: <ul style="list-style-type: none"> - Cosmin Toth, 2013, “Rationality and irrationality in human behaviour”, în curs de apariție în Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 1/2013
Stabilirea universului cercetării și selecția respondenților	1-6, 13-14, 25-26	Propuneri de selecție a respondenților	Stabilirea unei liste preliminare de respondenți din București și Iași
Dezvoltarea instrumentelor	1-6, 13-14, 25-26	Identificarea principalelor zone tematice ce vor fi incluse în interviuri	Realizarea unui ghid actualizat de interviu, ca urmare a primelor interviuri pilot
Cercetare empirică	3-9 15-21 27-30	Realizarea unui interviu exploratoriu Elaborarea unor note de cercetare pe marginea interviului exploratoriu	Realizarea unor interviuri cu 10 specialiști (sociologi și din alte discipline) participanți în cercetarea de marketing, în institute de cercetare și organizații din București și Iași
Organizarea datelor, analiză și interpretare	4-10, 16-22, 28-31	Dezvoltarea unui document Wiki pentru lucrul colaborativ: http://igel.wikispot.org/	Transcrierea primelor 3 interviuri

Activitate	Perioadă (M1-36)	Rezultate 2011	Rezultate 2012
Organizarea a 6 ateliere tematice	1-3, 5-8, 13-15, 17-20, 25-27, 29-32	Organizarea unui atelier tematic pe tema "Reflexivitatea profesională" (decembrie 2011)	Organizarea a două ateliere tematice în cadrul Școlii doctorale de sociologie, Universitatea din București: - "Întrebări și răspunsuri în cercetarea sociologică", 22.10.2012 - "Măsurarea sociologică", 29.10.2012

Activitate	Perioadă (M1-36)	Rezultate 2011	Rezultate 2012
<p>Rapoarte științifice și publicații</p> <p>-un articol de analiză teoretică</p> <p>-două articole de cercetare</p> <p>-un ghid curricular</p>	4-36	<p>Două articole științifice publicate:</p> <p>Ana Maria Borlescu (2011) Being a homeopath. Learning and practice in a homeopathic community. Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology, 2(2), 11-31</p> <p>Ștefania Matei (2011) Media and migration. Layers of knowledge in Romanian written press. Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology, 2(2), 85-102</p>	<p>Prezentări la conferințe științifice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conferința SSR 2012, București - Conferința Discourse-Conversation-Communication, Loughborough - Conferința Curiosity and Serendipity, Lund <p>Lucrări științifice publicate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Articole în publicații indexate BDI: * Cosmin Toth, 2012, "Rationality and irrationality in human behaviour", în curs de apariție în Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 2/2012 * Monica Costache, 2012, "Fat, fire and fluids: a research note on the objects in the everyday life of a beauty salon", in Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 1/2012 * Alina Petra Marinescu, Review essay – "When stuff gets covered in fluff in order to build up a paradoxical existence", in Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 1/2012 * Alina Petra Marinescu, Review essay – „Saleem Sinai – Number one of the 1001 Midnight’s Children”, în curs de apariție în Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology – Compaso, 2/2012 <p>- Cărți:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Cosima Rughiniș, 2012, Măsurarea sociologică. Teorii și practici ale cuantificării. Iași: Polirom.
<p>Managementul proiectului</p>	1-36	<p>Organizarea procesului de cercetare</p> <p>Raportare etapă 2011</p>	<p>Organizarea procesului de cercetare</p> <p>Raportare etapă 2012</p>

Activitate	Perioadă (M1-36)	Rezultate 2011	Rezultate 2012
Comunicare și diseminare	1-36	<p>Am compus o primă versiune a identității vizuale a proiectului cu următoarele elemente:</p> <ul style="list-style-type: none"> -siglă -schemă de culori -template doc -template ppt -template wordpress pentru site <p>Achiziționarea domeniului http://igel.ro (cu sprijinul financiar al Centrul de Cercetare în Resurse Umane, Management și Marketing)</p> <p>Publicarea site-ului proiectului la adresa: http://igel.ro</p>	<p>Actualizarea site-ului proiectului: http://igel.ro</p>